

ONTVANGEN TELEXBERICHT

565.544

Kopie: m r t s dgpz ap dges dgis plan amad dpn dcv dvl
 dio,-/afdn/ec deu,-/me/oe/we dwh,-/nc
 jura dav aod anpo

DOSSIERKOPIE

Dir. Visie

Ag. no. 99135

Dossier

geneve 2 april 81

afkomstig van : geneve pv 565.544
 bestemd voor : min van b z

onderwerp: ontwapening/c d/chemische wapens (c w)

mede voor d p n

-----

volgt tekst van interventie zoals heden door mij uit-
 gesproken in 120e zitting c d

q u o t e

i consider it a privilege to take the floor in this first formal meeting under your chairmanship. the netherlands delegation wishes to congratulate you on this occasion and to assure you of our fullest co-operation. having had the privilege of working closely with you over the past three years, here in this committee and in new york, i know your exceptional qualities as a negotiator and i also know your dedication to the course of disarmament, truly reflecting the policy of your government, as well as mine. i wish you all success.

i also should like to thank ambassador herder, the distinguished representative of the g d r for his valuable efforts as our chairman during the past month. under his guidance the committee made further progress towards our common goal.

today i wish to make a statement on behalf of my government concerning some aspects of a chemical weapons convention. i do so in the hope that this may be a modest contribution to our joint efforts to develop a multilateral c w convention. but we of course all realize that much depends on the outcome of the bilateral negotiations, between the united states and the soviet union. we earnestly hope that these bilaterals will be resumed in the near future.

may i recall sir that in the late sixties, it was a courageous political decision at the highest level, in the united states, that opened the road to a breakthrough with regard to the biological weapons convention.

some years later, in 1974, the president of the united states and the president of the soviet union signed a joint communique in moscou in which both sides reaffirmed their

=2=

blad 2 565.544

hinterest in an effective international agreement which would exclude from the arsenals of states such dangerous instruments of mass destruction as chemical weapons. desiring to contribute to early progress in this direction (i am quoting more or less from the communique), the united states and the soviet union agreed to consider a joint initiative in the committee on disarmament with respect to the conclusion of an international convention dealing with chemical warfare.

it is our sincere hope, mr. chairman, that the same political courage and the same political wisdom will soon again prevail and lead to our common goal, a c w convention.

-----

mr. chairman,

let me now outline for you what would be, in our view, a reasonable, practical approach to a total ban on chemical weapons, for all time.

first and foremost the protocol of geneva of 1925 prohibiting the use in war of chemical and biological weapons should be universally adhered to and, if feasible, strengthened in order to preclude any possibility of chemical warfare. this implies that we have to renounce the option of retaliating in kind if a state is attacked with chemical weapons. as we all know, many countries made reservations to keep this option open when ratifying the protocol. in any case, it is essential that a link be established between the geneva protocol and the new chemical weapons convention.

secondly, negotiations should be started on a clearly-worded convention to prohibit the development, production, stockpiling, acquisition, transfer and retention of chemicals and dispensation devices with the intention of using them in chemical warfare activities. this convention should have a general purpose criterion as its basis. a great many building blocks have become available during the last two years and especially during the last two weeks. and here a word of sincere gratitude to the c w experts who assisted us over the past two weeks is called for. their presence here has helped us clarify several aspects, and inspired us to renewed efforts. we are grateful to them. many of the definitions mentioned in cd/112 of 7 july 1980 can be used for the convention as is the case with other definitions proposed by several delegations in the last few weeks. the convention should specify that once it has entered into force, parties should declare their stockpiles, their means or facilities of production and their plans and procedures for stockpile destruction and for the dismantling of their production facilities.

thirdly, one will need a reasonable system of verification. although national verification agencies can play an important

=3=

blad =23= 565 544

=====

role as a clearing house for information, national means of verification cannot cover all aspects of the convention. some kind of international verification machinery will have to be established, the core of which would be a small permanent secretariat that can rely on the co-operation of a great number of scientific and technical experts in all parts of the world. two important activities that call for international verification are: the destruction of stockpiles of existing chemical weapons and the confirmation that c w production facilities have in fact been closed down and eventually dismantled. further discussion is necessary on how to verify that in the - presumably peaceful - chemical industry no chemical weapons agents are produced, in particular the most dangerous single purpose agents.

a moment ago i used the words "reasonable verification". that brings to mind the same words used by the distinguished representative of the soviet union a few days ago. he also stressed that verification should not become an objective in itself, that it should be closely related to the scope of a convention. i wholeheartedly agree. but verification - "reasonable" verification - is just one component of the system which i am putting forward to you today. we have to be careful with that word "reasonable". it should not be used to imply a lack of importance of this component. a chain is only as strong as its weakest link and therefore we should aim for such "reasonable" verification that it is of the same strength and importance as the other links, namely the convention and the state of protection against the results of chemical attacks. and such a strong link would have to include, as i stated earlier, some on-site inspections.

in any case, the convention should provide for a system allowing for inspections on challenge. the basis for a request for such an inspection could vary quite significantly. it could be e.g. that a chemical analysis of river water indicated rests of nerve agents (cf. netherlands working paper ccd/533 of 22 april 1977 concerning the verification of the presence of nerve agents, their decomposition products or starting materials downstream of chemical production plants). or - and this is another example - there could be indications that large amounts of phosphorus have disappeared from the peaceful chemical industry. other contingencies to be taken care of are for instance a finding of some chemical munitions indications, that chemical weapons were used somewhere etc.. a flexible system seems necessary, allowing for consultations between parties as well as, wherever relevant, international inspections. such verification activities would often require sensitive and specific analyses, which would have to be as non-intrusive as possible. states should be encouraged to carry out research efforts in this direction.

there have been quite some exchanges of views in this committee on the question of whether the use of chemical

2-2

weapons would have to be prohibited in the convention, or not. whatever the outcome of this, somewhat theological discussion, it need not be argued that the use of chemical weapons would provide strong evidence that a party has not fulfilled its obligations under the c w convention. such a finding could therefore form the basis for an inspection in accordance with procedures that will need further discussion in this committee.

i now come to my fourthly observation, the level of protection against the effects of chemical warfare should be kept at or be brought up to an adequate level. only under such circumstances a reasonable amount of verification, free from unacceptable intrusiveness would be sufficient. therefore the production of reasonable, small amounts of chemical warfare agents has to be allowed with adequate notification to the international verification agency. results of research and development in these protective areas could be made available to other states and the international verification agency could provide an inventory of available equipment and of research efforts, thus laying the foundation for a whole set of confidence building measures.

-----

mr. chairman,

last year i stated in this committee that we should not overreach ourselves when dealing with each of the separate elements of the convention. i still think that this should be kept in mind. i should, therefore like to repeat what i said last year in this respect.

i said i would like to make the following proposition for your consideration.

as the end result of our work - not this year, but at some time in the not too distant future - we should achieve the following three results:

1. a good definition of scope.,
2. a reasonable system of verification methods.,
3. an adequate system of protection measures.

if this could be achieved then we have the foundation for a c w convention that should be attractive to all nations. the advantages of such a convention, together with the auxiliary measures i mentioned would out-weigh all the tremendous disadvantages and risks of maintaining a chemical warfare capability for retaliation purposes. if this proposition is accepted, sir, then the road to a c w convention might not be all that difficult.

but we should not overreach ourselves when dealing with each of the separate elements. we should not become 'prisoners of perfection'. and then i said last year - just as i did

blad 5.565 544

at the beginning of this statement, i am making now - that there was a need for courageous political decisions at the highest level, 'as was the case with biological weapons.

sir, it has been said that, the present circumstances, the international climate of do-day, is not conducive to disarmament measures.

i disagree.

in this respect i would also endorse what was said the other day by the distinguished representative of nigeria, ambassador adeniji, that this is a two-way street. if circumstances influence the c d, the c d can also - at least to a certain degree - influence circumstances. let us do away with chemical weapons as soon as we can.

u n q u o t e

PLANNING GROUP ON CHEMICAL WEAPONS
4th meeting.

First intervention by the Soviet Union

Statement on the subject of definitions

The Soviet delegation has already stated its position on the provisions of section 1.1 of the Chairman's working paper. My delegation also has reservations and certain doubts in respect of section 1.2, but for the present we want to leave these aside and to touch upon these questions when examining the relevant provisions of part 2 of the Chairman's outline. Right now, we should like to turn to the section on definitions, which obviously is of particular importance for the Group's further work. Of course, we do not propose to enter into a detailed examination of the actual definitions themselves, because we are not now at that stage of the work, but will confine ourselves to general comments, or even, essentially, to questions.

In particular, we should like to know whether we are right in thinking that paragraph 1.3.1 - the definition of chemical warfare capability - has been included in the list of necessary definitions only in case alternative 2 is adopted, becoming redundant if it is not. Or do you, Mr. Chairman, consider that this definition will be necessary in any case, i.e. even within the framework of alternative 1 alone? We should like a clarification on this point.

Questions arise also in connection with paragraph 1.3.2. Do we really need the definition of a chemical weapon which is proposed there - the combination of a charge of a chemical warfare agent and means of dispersing the agent? What is wrong with the definition already available and previously agreed, which refers to chemicals, munitions, devices and equipment and does so specifically in conjunction with the corresponding article of the future convention? Perhaps the authors of the paper consider that it is useful for us to have two definitions of chemical weapons at once - one for the purposes of the convention and the other for purposes of discussion? In short, there is a question here and we should like it answered.

Doubts and questions arise also in connection with paragraph 1.3.4, which proposes a new definition of a chemical warfare agent. Until now, we have used the term "chemical"; we have spoken of super-toxic lethal chemicals, lethal chemicals, toxic chemicals. But now it is proposed to bring into use also a descriptive definition of chemical warfare agents, to break them down into single-purpose and dual-purpose agents and also into categories as regards their toxicity level. Perhaps there is something behind this? But in that case we should be most grateful if you, Mr. Chairman or Mr. Lundin were to give us the necessary explanations.

Our understanding of this matter has always been and continues to be the following: the definitions we need in the first place are definitions of a specific nature, which is encompassed by the formula "for the purposes of the convention". From

a multitude of chemical substances we must single out those which should be prohibited or otherwise restricted under the convention.

It seems to us that the necessary clarity on this score is lacking in the new definition of a chemical warfare agent now being proposed. For example, it is proposed that chemical substances which "have direct toxic effects" should be included in the range covered by the convention. Yet it is well known that very many chemicals designed for peaceful use can have direct toxic effects. More than that, large number of such chemicals actually in many ways bear a close outward resemblance to the chemicals which are used in chemical weapons. In fact it is sometimes difficult to find, in the modern chemical industry's range of products, chemical substances that do not have any toxic effect at all.

As to definition 1.3.5, it may be that there is some practical significance behind it, particularly in that part of the text which says that something may be used in a chemical weapon but is in fact not utilized or planned to be utilized for that purpose, and the same goes for other definitions proposed in this section. But in that case delegations need to know the significance of these provisions and to have a clear idea of them. Otherwise, what are we to discuss and what are delegations to give their opinions about?

Of course, now is not yet the time to go into a detailed examination of the definitions, and all we might try to do is to agree on what definitions may be needed for the purposes of the convention. But this we can only do after we have had detailed explanations.

4th meeting

Second intervention by the Soviet Union

Statement in connection with toxicity criteria

Section 1.4 of Working Paper 7 proposes criteria which could be used for purposes of determining the scope of the prohibition under the convention.

We can only express satisfaction at the fact that due importance is accorded to criteria; they deserve it. The Soviet delegation's position on this issue is known; it is reflected in official documents.

It goes without saying that the principal criterion in determining the scope of the prohibition should be the general purpose criterion, as the Swedish paper proposes. Our understanding of this criterion, as applicable to the prohibition of chemical weapons, is that specific chemicals, i.e. super-toxic lethal, other lethal or other harmful chemicals, any munitions or devices specifically designed to cause death or other harm through the toxic properties released as a result of the employment of these munitions or devices, and any equipment specifically designed for use directly in connection with the employment of such munitions or devices, as well as their development, production, acquisition, stockpiling or retention should be prohibited, with the exclusion of those substances in these categories, and such types and quantities of chemicals as correspond to industrial, research or other non-hostile civilian purposes, non-hostile military purposes, in particular defensive purposes, or military purposes not connected with the conduct of chemical warfare.

Like the authors of Working Paper 7, we consider that it would be useful, in addition to the general purpose criterion, also to use toxicity criteria and certain other provisions. But these should, precisely, be additional, auxiliary criteria facilitate the application of the basic criterion, the general purpose criterion. Nothing can replace it. Generally speaking, there are no chemical, equipment or even munitions that could be prohibited, so to speak, absolutely. At the same time, there may also be situations where certain chemical which are customarily considered fairly harmless must, according to the general purpose criterion, be prohibited and restricted under the convention.

Prohibition or restriction under the convention must be imposed to the extent that it prevents the utilization of chemicals, equipment and munitions for the purpose of chemical warfare, i.e. to the extent that it ensures their destruction or their redirection to peaceful purposes.

Chemicals may be dispersed for purposes of warfare from aircraft or helicopters or by the explosion of shells or missile warheads. At the same time, it is known that many countries have, for a considerable time past and on a wide scale, from the air (i.e. from aircraft or helicopters), applied fertilizers to crops and destroyed harmful insects in fields, forests and gardens, and have fired rockets at storm-clouds in order to protect vineyards from hail damage. Moreover, a look at the list of even super-toxic or highly-toxic lethal chemicals shows that a number of such chemicals are used in medicine, industry and agriculture. In the light of all this we would like to know whether the subdivision of chemicals into single-purpose agents and dual-purpose(or multi-purpose) agents is really justified.

As we see it, there exists in this Group, on the whole, a more or less uniform understanding with regard to the general purpose criterion.

The list of activities given in paragraph 1.4.2 is, in our view, inadequate. We think that it should be supplemented by a reference to military purposes not connected with the conduct of chemical warfare.

Paragraph 1.4.3 sets forth toxicity criteria. On the whole, the situation represented here reflects the results of many years of painstaking work on this question. We wish only to point out that in our experts' view it is not justifiable to combine lethal toxicity range with the incapacitating toxicity range, as is done in subparagraph (b) of paragraph 1.4.3. Separate examination of a quantitative measure of incapacitating toxicity may possibly merit attention. This is a magnitude of a special kind; it belongs, so to speak, to a different dimension from lethal toxicity. Perhaps if agreement could be reached on a quantitative description of incapacitating toxicity, this would help towards a more exact formulation of the actual measurement in respect of incapacitating agents.

In connection with paragraph 1.4.3.1, on toxicological methods, we are of the opinion that it has been drafted in too much detail from the point of view of the document's proportions, and too briefly for specialists. It might be expedient to discuss some of the material included here at a later stage. For the present, since we are at the stage of defining the range of questions that could be considered in connection with determining the scope of the prohibition, it would be premature to discuss these provisions in substance.

As for "other criteria" (paragraph 1.4.4), structural formulae have, of course, already appeared in the Committee's working materials and will almost inevitably continue to appear in future in connection with the consideration of chemical topics at a technical level. But it is not clear to what extent including them in the text of the convention or its annexes would help to achieve the convention's purposes or,

conversely, what harm the convention would suffer as a result of the absence of structural formulae from it or from its annexes.

A few words about the proposed inclusion of such criteria as volatility and explosion stability among the criteria to be considered. Doubts of a technically justified nature as to the advisability of using such criteria were expressed in the document submitted by Belgium last year (CD/94, para. 2(e)).

Committee on Disarmament
Ad-hoc Working Group on chemical weapons
Geneva, 27 March 1981
Statement of the expert of The Netherlands, Dr. A.J.J. Ooms

Mr. Chairman,

SOME THOUGHTS ON THE SCOPE OF A CW-TREATY

In thinking about the aspects that have to be considered in order to arrive at a relevant treaty banning effectively all possibilities of Chemical Warfare one arrives very quickly at the conclusion that there are so many of them. One of the great advantages of the procedure using ad-hoc working groups is that there seems to be a much more systematic approach to these different aspects. Last year we were able to discuss consecutively the aspects of scope, verification and other subjects. This year the chair provided us with a series of very valuable Working Papers (WP/7, 8, 10, 12, 13, 14). In these documents, the different aspects are broken down to surveyable items which can then be thoroughly discussed without losing track of the final issue.

Of all the aspects mentioned before, that of the scope (and the definitions) seems to me the fundamental one. If we cannot agree upon a common understanding of the scope, then all discussions on verification and on declarations seem to be some what remote from reality.

I agree therefor fully with your initiative, Mr Chairman, to put the scope at the very beginning of your series of Working Papers.

With your permission, Mr Chairman, I shall like to say a few words about this all important subject today.

In the discussions on a treaty prohibiting effectively Chemical Warfare, the subject "What should be prohibited" has always played an important role. One is tempted to solve this problem by answering "everything". This seems to be clear cut and unambiguous. On second thought however, this answer loses all its simplicity. Of course the prohibition should be comprehensive but the subject is so vast that without qualifications it would be a useless answer. To paraphrase a well known author: "Everything has to be prohibited but some things have to be prohibited more than others".

There are two aspects to the scope. One is the summation of the activities to be prohibited, the other concerns the chemical warfare agents themselves.

Concerning the first mentioned group of activities, there seems to be a kind of general feeling that these should include "design, development, production, stockpiling, acquisition, retention and transfer" of chemicals to be used as chemical warfare agents and their dispersion devices. Except for the first activity, it is rather obvious what is meant here and it will not be too difficult to establish definitions. In the case of "design" it is not so clearcut. Designing pharmacologically active compounds is a very respectable activity that is carried out on a wide scale. From a practical point of view it will be rather difficult to define this activity in such a way that a meaningful prohibition can be achieved.

In document CD/142 of 10 February 1981 Sweden proposes to include in the scope "Chemical Warfare Capability". This expression is defined as to include the more "software" oriented activities as the "planning, organization and training for Chemical Warfare". In last years CD session this subject has also been brought up by the Swedish delegation.

I must confess that I feel very sympathetic to this proposal. If chemical warfare should be completely banned, then also these activities have to be prohibited. But next to sympathy I have also some doubts about the practicability of such an inclusion in the scope. I have seen examples in my own country that laws prohibiting some activities like electrical interference by running motorcars without the police having the equipment

one of the former meetings of the Working Group, we consider it important that the new treaty will be complementary to the Protocol of 1925 and therefore do not consider it necessary to include use of the scope. But I do not like to leave it as such. The problem is that the Protocol does not contain any provisions for verification or even of a complaint procedure.

One can imagine a state, otherwise obeying all the provisions of the treaty, using toxic chemicals that were not intended for use as Chemical Warfare agents when they were acquired, in e.g. agricultural dispersion devices against an adversary. None of the provisions for verification that will be incorporated into the new treaty would be applicable in this case. I presume that lawyers and laymen alike would consider it deplorable if the case would end here. I do therefore recommend that consideration should be given to procedures leading to an agreement on verification and complaint procedures in the case of allegations of use of chemical warfare.

Turning now to the other part of the scope, the chemical compound itself and its means of dispersal.

There seems to be a consensus that the general purpose criterium is the best way to describe this aspect of the scope. However, this concept has to be made operable. The enumeration as described in CD/112 of July 7, 1980, the Joint Report of the Bilateral Negotiations: supertoxic lethal, other lethal and other harmful chemicals or precursors of such chemicals seems to be a very good way.

Toxicity levels have been proposed to help us define the different categories mentioned. As long as we define exactly how these toxicological data are determined I think this approach very valuable. It would actually gain in importance if we could make estimations about toxicity in man from animal experiments because human data will be the most important indicators.

The use of lists of compounds to be included into the treaty has often been proposed. This would be of tremendous help, both in defining the scope and

concerning the verification problem. But that presumes a finite and known set of chemical compounds that can be used as chemical warfare agents. Unfortunately this is not the case. CW agents belong to all kinds of chemical compounds and new compounds can be discovered every day. A list therefor can not - can never - be comprehensive. On top of this, it often happens with lists of this kind that the suggestion is created that items not mentioned in the list will not be covered by the prohibition. On the other hand enumerative lists are simple and clear and I recognize certainly a need for them. My suggestion would be to include them in an annex to the treaty provided that all lists should end with "..... and all other compounds with related properties" and that procedures could be established to update such lists at regular intervals.

As you probably know, I am a proponent of general chemical formulae. The Netherlands Working Papers CCD/320 and CCD/383 explain the rationale behind this. Recent results with a computerised literature search have strengthened my ideas. But also in this case we have to recognize that such an approach is only useful in combination with others and should never distract from the comprehensiveness of the scope.

We all do realise that binary chemical weapons are a complicating factor. Binary chemical weapons are those systems where the last stage of a series of chemical reactions in order to synthesize a chemical warfare agent is not carried out in the process factory but in the delivery system itself. It goes without saying that the scope has to provide for this weapon in specifying intermediates. It should be recognized however, that these weapons are not the only complicating factors. One should realise that other systems are possible too. One example is a chemical compound that is not toxic in itself but can decompose after being disseminated into one or more toxic compounds. Another possibility is that chemical compounds can be disseminated that are not really toxic taken alone but might give rise to casualties if taken together, be it at the same time or even consecutively.

The scope should also provide for these possibilities.

Mr Chairman, I have touched upon a series of items that should be taken into account when discussing the scope of a treaty. I realise that I also skipped over a number of items, e.g. the question on tear gases and other irritants and herbicides. It is my opinion that these items should be included under the scope provided that their legitimate use is not hampered.

Mr Chairman, as I already mentioned last year, I have been participating in these discussions on the problem of Chemical Warfare for more than a decade. Virtually everything has been inventoried by now and there is a risk that we are all going to repeat ourselves. Perhaps time has now come to change the mandate of the Working Group in order to be able to arrive at real negotiations.

Thank you, Mr Chairman,

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

PLEIN 23 - 'S-GRAVENHAGE - TEL. 614941

de Voorzitter van de Rijkverdedi-
gingsorganisatie/TNO,
de Hooggeleerde Heer
Prof. Dr. Ir. H.J. Dirksen
Koningin Marielaan 21
2595 DL 's-Gravenhage

Dienstonderdeel: Directie Internationale Organisaties Datum: 16 augustus 1980

Onderwerp: Deelnemers van Dr. A.J.J. Ooms aan overleg Kenmerk: DIO/OV- 230987
inzake een verbot van chemische wapens
in de Geneefse Ontwapeningscommissie

In de periode van 20 juni t/m 11 juli j.l. heeft Dr. Ooms, directeur van het Prins Mauritslaboratorium, als deskundige op het gebied van het onderzoek terzake van een verbot van chemische wapens, zitting gehad in de Nederlandse delegatie bij de Geneefse Ontwapeningscommissie.

Geerne wil ik tegenover U mijn erkentelijkheid uitdrukken voor de aanwezigheid van Dr. Ooms in een periode waarin een bijzonder nuttige gedachtenwisseling mogelijk bleek tussen deskundigen en diplomaten van zeer verschillende herkomst.

Niet alleen heeft Dr. Ooms op liefrijke wijze de Nederlandse Permanent Vertegenwoordiger te Genève bijgestaan doch hierboven staat vast - zoals door waar-derende opmerkingen van verscheidene delegaties wordt bevestigd - dat zijn zonder uitzondering effectieve bijdragen en persoonlijke inzet niet hebben nagelaten het uiteindelijke resultaat van de zomersitting van de Ontwapeningscommissie in gunstige zin te beïnvloeden. Ik zou het op prijs stellen indien U mijn erkentelijk-heid hiervoor aan Dr. Ooms zou willen overbrengen.

Tenslotte moge ik de hoop uitpreken dat het ook in de toekomst mogelijk zal blijken op gelijke wijze van de deskundigheid van Dr. Ooms gebruik te maken.

DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
Voor de Minister,
De Directeur-Generaal
Internationale Samenwerking,

Van : DIO/OV Datum : 10 mei 1983 nr. 117/83 V
 Aan : M via DAV/PN, JURA, BKO, Plv. DGIS en
 Onderwerp : Traangas en het chemische wapensverdrag

999.214.9w
 onkw -
 B+C
 wapa

In het mondelinge overleg met de Tweede Kamercommissies voor Buitenlandse Zaken en voor Defensie over de Nota Chemische Wapens op 20 april jl. hebben verschillende Kamerleden er hun verwondering over uitgesproken dat Nederland in een chemische wapensverdrag ook het gebruik van traangas voor oorlogsdoeleinden wil verbieden, maar het politioneel gebruik van traangas, zoals bij handhaving van de openbare orde, niet wil verbieden.

Ter verduidelijking van deze stellingname moge het volgende dienen.

- 1° Het grote belang dat aan totstandkoming van een chemische-wapensverdrag wordt gehecht komt vooral voort uit de gruwelijke uitwerking die met name de dodelijke en zeer giftige chemische strijdmiddelen hebben. Massaal gebruik van chemische wapens zou het aantal slachtoffers van een conventioneel gevecht veel groter maken, vooral onder degenen die niet direkt (meer) bij de strijd zijn betrokken. Conventionele wapens (kogels, granaten, bommen) zijn veel gericht bruikbaar, niet alleen in plaats (een gifwolk kan verwaaien en zo niet-strijdenden treffen) maar ook in tijd (strijdgassen kunnen na afloop van (massaal) gebruik waarschijnlijk nog veel onbedoelde slachtoffers maken).
- 2° Deze redenering gaat niet op voor traangas. Al is traangas niet geheel ongevaarlijk, vergeleken met de uitwerking van conventionele wapens is traangas juist minder gruwelijk. Dit rechtvaardigt het politioneel gebruik van traangas in situaties waarin het alternatief het gebruik van vuurwapens zou zijn.

Bij politioneel gebruik vormt het gebruik van traangas dus als het ware bijna de top van de escalatieladder, en is vooral bedoeld om de top - het gebruik van vuurwapens - niet te hoeven gebruiken. Op het slagveld ligt de zaak anders: daar kan traangas een onderdeel vormen van het totaal der gevechtshandelingen: men kan er bijv. tegenstanders mee uitroken (bunkers etc.) die vervolgens worden neergeschoten. Men kan natuurlijk van mening verschillen of dit een aanvaardbaar gebruik betekent of niet, maar in ieder geval is de functie van traangas hier niet om verdere escalatie tegen te gaan.

- 3° De voornaamste argumenten voor een verbod van traangas voor oorlogsdoeleinden hangen echter samen met de verificatie van een chemische wapensverdrag. Wanneer gebruik van traangas voor oorlogsdoeleinden wel zou worden toegestaan, dan zouden partijen bij het verdrag dus mogen oefenen met het afschieten van chemische (traangas) granaten, lege chemische granaten mogen opslaan, enzovoort. Omdat het betrekkelijk makkelijk is om een kleine hoeveelheid verboden chemisch strijdmiddel stiekem te bewaren en in oorlogstijd de zogenaamde traangasgranaten ermee te vullen zou het wantrouwen tussen de partijen versterkt worden. Maar wanneer alle chemische strijdmiddelen

89/1061 JF

105
 5/1

- 59/34.

74/32

Van :

Datum :

-2-

Aan :

Onderwerp :

inclusief traangas en alle specifieke overbrengingsmiddelen verboden zijn, dan is de verificatie van naleving van het verdrag veel makkelijker en is er dus navenant minder reden tot wantrouwen. Aangezien de verificatie het grootste struikelblok voor totstandkoming van een chemische-wapensverdrag is, ligt het voor de hand om dan maar het oorlogsgebruik van alle chemische strijdmiddelen te verbieden, inclusief relatief ongevaarlijke zoals traangas.

3°b Bovendien zou in een oorlogssituatie een (toegestane) traangasaanval door de tegenstander als een aanval met verboden chemische wapens opgevat kunnen worden, en dit zou leiden tot vergelding "in kind" en escalatie. Dit argument geldt des te sterker als men rekening houdt met de mogelijkheid van de ontwikkeling van nieuwe traangasvariëteiten die de tegenstander niet kent.

3°c Een ander argument voor opname van een traangasverbod is dat volgens vele staten het oorlogsgebruik van traangas al verboden is in het Protocol van Genève van 1925. Dit standpunt is verwoord in een VN-resolutie die in 1969 met 80 stemmen voor, 3 stemmen tegen en 36 onthoudingen werd aangenomen (res. 2603 A). Nederland onthield zich bij deze stemming, maar heeft zich bereid verklaard de meerderheidsopvatting terzake te volgen. Opname van een traangasverbod in een CW-verdrag zou duidelijkheid scheppen in deze kwestie.

4° Dit laat onverlet dat, naar Nederlands oordeel, het politieel gebruik in oorlogstijd (bijvoorbeeld als zelfbestrijdingsmiddel in krijgsgevangenkampen) toegestaan zou moeten blijven. Hiervoor gelden immers wel de onder 2° genoemde argumenten, maar niet die onder 3° genoemd zijn, omdat de politieele inzetmiddelen (handgranaten) niet bruikbaar zijn voor grootscheeps oorlogsgebruik en omdat bij politieel gebruik het escalatiegevaar miniem is.

bth/β

dr. Ooms (TNO)

DAV
DAV
PV ( )
WD ( )

Aan de Weledelgeleerde heer
drs. A. Willering
Directeur van de Vereniging van
Nederlandse Chemische Industrie
Javastraat 2
2585 AM DEN HAAG

Directie Internationale Organisaties

20 juli 1983

Chemische wapens/inspectie van de
civiele chemische industrie

DIO/NW-195997

Op 2 juni jl. hadden het hoofd van de Afdeling Ontwapening en Internationale Vredesvraagstukken [redacted] en twee van zijn medewerkers met U en [redacted] een informeel gesprek over de problemen verbonden aan de inspectie van de civiele chemische industrie in het kader van een verdrag tot verbod van ontwikkeling, vervaardiging en bezit van chemische wapens. Naar aanleiding van dit gesprek heb ik overlegd met [redacted] (Hoofd Afdeling Chemie, Directoraat-Generaal Industrie van het Ministerie van Economische Zaken) en [redacted] (Scheikundige Dienst, Directoraat-Generaal Arbeid van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid). Dit overleg leidde tot de slotsom dat het nuttig lijkt om op korte termijn informeel en vertrouwelijk overleg te voeren met de Nederlandse chemische Industrie.

Ik wil U daarom uitnodigen voor een informeel en vertrouwelijk overleg, onder voorzitterschap van [redacted], op woensdag 7 september a.s. om 10.30 uur in de vergaderzaal van het pand Lange Houtstraat 19 in Den Haag. Wanneer deze datum U slecht uitkomt zou in onderling overleg een andere dag gekozen kunnen worden. Daarnaast lijkt het nuttig om één of enkele van de meest betrokken Nederlandse chemische industrieën direct bij dit overleg te betrekken. Het gaat hierbij in de eerste plaats om bedrijven die één of meer zogenaamde sleutelvoorlopers vervaardigen (zie hiervoor ook het bijgevoegde Britse werkdokument CD/353), maar wellicht ook om andere bedrijven die hiertoe gemiddeld in staat moeten worden geacht zodat zij mogelijk op een of andere manier onder het controlebereik van een chemische wapensverdrag zullen vallen. U zult beter dan ik kunnen overzien welk bedrijf of bedrijven er voor dit overleg in aanmerking komen.

Het centrale onderwerp van het overleg zal de controle van de civiele chemische industrie zijn in het kader van een chemische wapensverdrag. Deze controle dient aan twee hoofdeisen te voldoen:

1. Ze dient een redelijke zekerheid te geven dat in de civiele industrie geen verboden stoffen worden geproduceerd (afgezien van een zeer minieme productie voor nader omschreven, toegestane doeleinden) en dat de zogenaamde sleutelvoorlopers van chemische wapens slechts voor vreedzame doeleinden in de overeengekomen hoeveelheden worden vervaardigd;
2. De civiele chemische industrie dient zo min mogelijk hinder van inspecties e.d. te ondervinden en bedrijfsgeheimen dienen goed beschermd te worden.

In de onderhandelingen over een volledig verbod van chemische wapens is inmiddels over een groot aantal zaken een zekere overeenstemming bereikt. De onderhandelingen spitsen zich nu meer en meer toe op de vraag welke stoffen precies onder het verdrag dienen te vallen en hoe de naleving van het verdrag gecontroleerd dient te worden. Nederland is hierbij nauw betrokken. Om het controlesysteem van een chemische wapensverdrag aan beide bovengenoemde eisen te laten voldoen is nauw contact met de industrie die mogelijk voor controle in aanmerking komt onontbeerlijk. Ik hoop dat het voorgestelde overleg hiertoe gelegenheid zal bieden.

Tijdens dit overleg zou zo nodig ook gesproken kunnen worden over eventuele problemen die zich zouden kunnen voordoen bij invulling van de lijst (CD/353) die U tijdens het overleg op 2 juni jl. werd gegeven (ten overvloede is hiervan een extra copie bijgevoegd).

Gezien de relatieve vaart die het chemische ontwapeningsoverleg momenteel heeft, hoop ik overigens dat het mogelijk zal zijn om de Nederlandse lijst nog vóór het overleg op 7 september te kunnen invullen. Door de Verenigde Staten, Noorwegen en Zweden werd de lijst inmiddels ingevuld. Van deze lijsten voeg ik hierbij een copie.

Voor het overleg zullen ook vertegenwoordigers van het Ministerie van Defensie, de Hoofdafdeling Chemie van het Ministerie van Economische Zaken en de Scheikundige Dienst van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid worden uitgenodigd. Voorts hoop ik dat dr. Ooms, directeur van het Prins Maurits Laboratorium (TNO), die sinds jaar en dag als Nederlands deskundige deelneemt aan het chemische wapensoverleg in Genève, bij dit overleg aanwezig zal kunnen zijn. Indien u over een en ander nadere informatie wilt

DIO/NW-195997

20 juli 1983

- 3 -

of nader wilt overleggen over de datum van de vergadering kunt U zich wenden tot [REDACTED] van het Bureau Niet-Nucleaire Wapenbeheersing en Ontwapening.

Hopelijk kunt U zich verenigen met het hierboven uiteengezette voorstel tot overleg.

Uw reactie zie ik met veel belangstelling tegemoet.

De Chef der Directie Internationale
Organisaties,

[REDACTED]

MEMORANDUM

cc: DIO/NW
 DAV/PN
 DAV/MS
 Dr. Ooms (TN)
 (PVGenève)

Van : DIO/NN

Datum: 15 juli 1983

Aan : DIO/OV

nr. 21/83

Onderwerp: (Chemische wapens)

Op 14 juli werd nogmaals van gedachten gewisseld met (Hoofdafdeling Chemie van het DG Industrie van EZ) en (Scheikundige Dienst (arbeidsinspectie) van het Directoraat Generaal van de Arbeid van SoZa). Hiervan valt het volgende te memoren :

1. De arbeidsinspectie dient voor haar primaire taak een nauwe vertrouwensrelatie te onderhouden met de te inspecteren bedrijven. Juist die vertrouwensrelatie maakt de arbeidsinspectie goed geschikt om als bemiddelaar op te treden tussen een internationaal CW inspectoraat en de te inspecteren bedrijven. De arbeidsinspectie is hiervoor geschikter dan de milieu-inspectie omdat gewoonlijk de arbeidsinspectie in en de milieu-inspectie buiten de fabrieken inspecteert. Deze nieuwe taak zou bij de wet aan de arbeidsinspectie moeten worden opgedragen. Daarbij zou ervoor gezorgd moeten worden dat de vertrouwensrelatie met de bedrijven in gevaar komt. Het De Arbeid van SoZa zit vermoedelijk niet op een dergelijke uitbreiding van taken te wachten maar er is wel een precedent : de inspectie van bedrijven i.v.m. de civiele verdediging is ook aan de arbeidsinspectie toegewezen (betreft bijvoorbeeld mogelijke gevolgen van EMP op functioneren van elektronisch gestuurde chemische installaties).
2. Beide heren schatten het aantal fabrieken op de wereld dat in staat is om sleutelvoorlopers te maken niet op honderden maar op duizenden.
3. Bovendien zouden moderne multi purpose chemische fabrieken binnen enkele dagen (dus tussen de aankomst van een inspectie en de inspectie zelf) hun produktielijn helemaal kunnen ombouwen. Het leek hun niet onmogelijk dat hierbij geen sporen worden achtergelaten. Het afvalwater zou hergebruikt kunnen worden.
4. EZ (Hoofdafdeling Chemie t.v.) en SoZa (Scheikundige Dienst t.a.v.) zullen in het vervolg copie krijgen van de voornaamste telegrammen e.d. over het CW-overleg.
5. De VNCI zal uitgenodigd worden voor een informeel overleg begin september over de problemen van inspectie van de chemische industrie. Hierbij zullen ook EZ en SoZa worden uitgenodigd. Het leek voornog niet nodig om ook VROM hierbij te betrekken hoewel niet uitgesloten is dat van de emissieregistratie van de milieu-inspectie iets te leren valt. Wel zullen een vertegenwoordiger van Defensie en dr. Ooms (directeur Prins Maurits Laboratorium TNO) hiervoor worden uitgenodi

B

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN
PLEIN 23 - 's-GRAVENHAGE

ZENDBRIEF

999.214.9 VM/
ONTW C

Aan de ~~Zaergaleerde~~ ^{Gezondheids} Heer
Dr. A.J.J. Ooms
Prins Maurits Laboratorium TNO
Postbus 45
2280 AA RIJSWIJK (ZH)

Dienstonderdeel: **Internationale
Organisaties**

Datum: 8 juni 1983

Onderwerp: **gebruik (chemische
wapens) krante-artikel IHT van 2/6/83.**

Kenmerk: **DIO/OV-154.861**

Bijlage(n) ^{van} ~~dezes~~ wordt(en) U aangeboden

- ter kennisneming
- ter afdoening
- ter doorzending
- met verzoek
- met verwijzing naar

De bijlagen worden ^{niet} ~~terug~~ verwacht

is van toepassing

Verzoeken bij beantwoording datum, kenmerk en onderwerp te vermelden

TNO

bezoekadres
lange kleiweg 137
rijswijk

postadres
postbus 45
2280 AA rijswijk

telex 38034 pmtno nl
telefoon 015-138777

Hoofd Bureau Ontwapening en Internationale
Vredesvraagstukken

Plein 23
2511 CS 's-Gravenhage

datum 7 juni 1983
uw brief
ons nummer 83 PM 96
bijlagen 1
onderwerp Voordracht dr. Ooms

AFGESCHREVEN

Zoals toegezegd door dr. Ooms, doe ik u hierbij toekomen een exemplaar van de tekst van de voordracht getiteld "Will an adequate verification scheme of a CW convention be viable?", die hij tijdens het International Symposium on Arms Control Verification te Ottawa zal houden.

A.M. van Noord-Risseuw

A.M. van Noord-Risseuw
Secretaresse

MIN. VAN BUITENLANDSE ZAKEN	
DI. 81	Dyofok MK
INGEK.	7 JUNI 1983
AGENDANO.:	183942
DOSSIER:	999.214.9m

DAU / PAZ

AFGESCHREVEN

*Dr. Ho - Chemische
Vredesvraagstukken*

Will an adequate verification scheme of a CW convention be viable?

Introduction

Of all the problems that surround a new convention on chemical weapons, those concerning verification of compliance are by far the most difficult.

This is partly caused by the close relationship between chemicals that are used in our daily life and those which can be used as warfare agents. In some cases potential chemical agents are used in large amount in the chemical process industry, in others chemical and pharmaceutical products are closely related to warfare agents. This relationship between civil industry and weaponsystem is of course also existing in the nuclear field, but what makes the problem so difficult and challenging is the sheer size of the chemical and pharmaceutical industry compared to the nuclear "industry".

In this paper the possibilities of an adequate verification regime will be considered. This will be done on the basis of the separate items of the scope of the future convention. These items will probably be found among the following:

- development
- production
- stockpiling
- transfer
- use
- capabilities

At this moment two loosely defined items will be introduced in order to facilitate further discussions.

The first is the National Implementation Organ (NIO), the second is an International Verification Organ (IVO). The first group will be established by the state party to the new convention and be made responsible for all aspects of the implementation of the different articles. It is possible, indeed even probable that NIO's will differ considerably in the state parties, depending for example on the importance

of its chemical industry. The IVO will be an organ of the Consultative Committee (CC) of the State Parties or be embedded in the UN secretariat. It will consist of full and/or part time international civil servants.

In this paper we will try to draw some recommendations from discussion on the different verification aspects concerning the task and composition of these groups.

Development

Of all the known CW-agents only one has been discovered in an institute dedicated to chemical warfare (lewisite), all the others are more or less spin-off of the chemical and pharmaceutical industry. It is a well known fact that these industries are highly competitive. Investments made in R and D of new physiologically active potential drugs are very substantial. It is therefore highly unlikely that the industry will cooperate by disclosing their R and D efforts. Indeed, these are the most guarded secrets. Verification by inspection, even by NIO's will probably be out of the question. Development can also be carried out at laboratories engaged in CW defence studies. But also in this case, investigation into possible development work will be considered too intrusive for an IVO and not effective in the case of a NIO as it is the state-party itself who operates these laboratories.

What can be done is a careful search of the literature - scientific and technical periodicals, reports, patents, etc. - in order to be aware of possible future developments. All CW agents have been mentioned in the open available literature well ahead of their deployments. In general a time-frame of about 6-8 years is normal between the first mentioning of a chemical compound and its introduction. This interval can be used to try to keep a watch on the development of suspicious chemicals and of the dissemination of knowledge on the protection against these chemicals. A number of working papers have been tabled by Sweden and the Netherlands that can be of use in establishing such a systematic literature search. An IVO should have at its disposal the means for such activities e.g. in the form of computer files and NIO's will be required to assist the IVO to set up such a data bank.

P r o d u c t i o n

This item can be divided in two by separating the production of CW-agents in dedicated facilities from the production of CW-agents and key-precursors in the civil chemical industry.

Production in dedicated facilities

It is very likely that these facilities will be declared at an early stage after the convention becomes operational and that they will be closed down immediately and eventually dismantled. As their number will probably not be very large it seems well within the possibilities to verify by inspection that these facilities are indeed what they are declared to be. Tamper-proof seals and optical and other sensors that can be remotely controlled will have to be installed. Also other National Technical Means may be employed to confirm that the facility remains inoperational until it is "razed to the ground" as has been proposed in Geneva.

Some nations have mentioned the possibility to use these facilities as a site for the destruction of stockpiles. From the standpoint of verification this might not be a bad idea at all as - as we shall see later - it is very desirable to have IVO inspectors at all times during this process. These inspectors can thus also verify that no production is taking place.

Another aspect is: if a nation does not declare such a facility, will it be possible by National Technical Means (NTM's) to establish such a concealment? Opinions are divided on this subject and nations in the possession of NTM's are evidently reluctant to discuss the limits of their performance. As time goes on however, we may assume that the possibilities of discovery will increase in which case the challenge-inspection procedures can be initialized, either by the CC or by one or more state-parties.

From a purely technical and organizational viewpoint there seem to be no unsurmountable difficulties, here political decisions will be the most important.

Production in the civil chemical industry

A completely different approach will be necessary in the case of the verification of the non-production of CW agents and their key-precursors

non-declared stockpiles will be impossible to discover. This is a serious aspect that we have to live with.

On the other hand, stockpile destruction will be an excellent opportunity for verification and this may consequently act as a confidence building measure. Numerous papers have been tabled and SIPRI organises a seminar on this subject. From a technical standpoint the verification of the destruction of stocks is not too difficult. One has to establish that a certain amount of a potential CW agent is transferred to a destruction system and that there is a reasonable agreement between this amount and that of the final decomposition products.

The difficulties are more on an organizational level. If destruction of stockpiles of chemical weapons is a continuous process then the verification has to be on a continuous basis. That means that either inspectors should be present at all times the destruction process is operational or this presence could be somewhat reduced by the introduction of sensors which can be remotely controlled and challenged. As from all discussions it becomes clear that this destruction process will take many years - a period of 8 years is sometimes mentioned in the case of the superpowers - organizational problems can be expected, especially if one chooses for the continuous presence of inspectors. If on the other hand the partly remote control methods should be chosen then it is essential that one should start the development of the different types of sensors needed in the near future.

There is one other aspect to the verification of the destruction of stockpiles. The only nations in the possession of large stockpiles of chemical weapons are the superpowers. It seems therefore logical that they have the greatest interest in establishing within a reasonable certainty that the stockpiles will be destroyed and consequently can be asked to bear the largest brunt of the whole verification process. If the superpowers will also provide the inspectors, then the argument that on-site inspection of destruction might give rise to proliferation of knowledge on CW could be taken care of. However, these activities should take place within the framework of the IVO and should not be interpreted as a separate bilateral agreement.

Transfer

Clandestine transfer between two states of which at least one is a party to the convention will be very difficult to verify. As transfer is dependant on both or either production and stockpiling this is not too annoying.

NIO's could play a role in the discovery of transfers in which one or more parties are sub-state level organisations.

Close relationship should be established with those authorities in charge of control of illegal arms transfer.

U s e

One of the most difficult aspects of verification will be the verification of alledged use of chemical weapons, both from a scientific and from an organizational point of view. As another paper in this series deals specifically with this aspect we will not discuss it here in extense. From our own experience some remarks might still be useful.

From a scientific viewpoint there are now in existance several books and reports describing in detail the sampling and identification procedure. The "Blue Books" produced by the team from Finland and also the "NATO Handbook on Sampling and Identification" contain a wealth of information on this subject. From our experience we can state that this whole procedure cannot be improved. Intensive training is an absolute prerequisite. In the case of completely unknown compounds the task is far more difficult than in the case of identifying known CW agents, especially in view of the minute amounts that will probably be available. Still, with the aid of the worlds best laboratories, these difficulties can be overcome.

The real problems are here in the organizational field. One of the essential conditions is that a sampling team - preferably members of the IVO or specialists designated by that organ - will be on the spot within such an interval that the evidence is still there or should have been there in the case of a false allegation. In a world of sovereign states this will sometimes be very difficult as questions of visa can take sometimes considerable time. Most of the allegations lodged since 1945 moreover concern remote sites and area's where considerable language problems could have

arisen. All this together causes the problems around the verification of (non)use a very tough one.

CW-capabilities

Sweden has proposed several times to include into the scope of the new convention "chemical warfare capabilities". In this category one can consider planning of offensive CW, training in such an undertaking, preparation of handbooks giving guidelines for chemical attack etc. These are indeed activities that should not be allowed. However, it is difficult to see that for the time being effective verification methods are possible. If over the years confidence has been built up, one might have a second look, but now there seem to be very little possibilities.

das bel
verboten in
CW-verdrag!

The I V O

What do our results mean for the structure and composition of the NIO's and the IVO? It is very difficult to draw conclusions for the NIO's. Each state-party will have its own legislature to consider and will have its specific peculiarities of its military structure and its industrial base. The only requirement one can state is that each ^{NIO} IVO must be in a position to assist the IVO promptly and adequately in carrying out its task.

think
the
will
be
the

Concerning the IVO one can be a little more specific. Drawing again from the experience of the ACA of the WEU and of the IAEA one can state that the core of the IVO will consist of a group of highly qualified inspectors. These inspectors have to be supported by a number of services e.g. a directorate, divisions on studies, information, legal affairs, administration, etc. Taking the IAEA as a guideline one could assume that for every operator there has to be between one and two employees in the supporting staff.

The crucial point is: how many inspectors are enough? This is of course very difficult to answer. Taking into account what has been mentioned in the paragraph on destruction of stockpiles a reasonable guess would be: one hundred. This would mean that the IVO will be in total about 250 people.

The question one could ask is: if such an organization is set up, can it act as an nucleus of an organization that will supervise the implementation and verification of other arms control and disarmament conventions. This idea of an "International Disarmament Organization" has been proposed by the Netherlands at both the first and second Special Session of the United Nations on Disarmament and several times in Geneva, Rather than establishing such an organization *in vacuo* the linkage to a concrete case will increase its viability.

S u m m a r y

In summary one can conclude that some items of the scope of a new convention will be impossible to verify internationally. These items are the development, the secret stockpiling and the so-called CW capabilities. On the other hand there are very good possibilities for the verification of the destruction of stockpiles and - however somewhat more difficult - for (non)production. In between one finds the use which for a scientific/technical point of view offers good possibilities but from an organizational point of view may be very difficult.

One hundred percent verification will be out of the question, but within the possibilities a very considerable reinforcement of a convention will be obtained and which might in the course of time act as a powerful confidence building measure.

June 1983

dr. A.J.J. Ooms

nr. 2/83

Datum: 2 juni 1983

DAV/PN
DAV/PC
DAV/MS

Van : DIO/NN

Aan : DIO/OV

Onderwerp : Chemische wapens (CW)

opgesteld v
ontw. (---)

Op 2 juni werd door U en ons informeel van gedachten gewisseld met ir. E.J. de Rijck van der Gracht, secretaris van de Koninklijke Nederlandse Chemische Vereniging (KNCV) en drs. A. Willering, directeur van de Vereniging van de Nederlandse Chemische Industrie (VNCI).

Hiervan valt het volgende te memoreren.

- 1° Drs. Willering zal aan het bestuur van de VNCI ons verzoek voorleggen om ons gegevens te verschaffen voor een lijst van sleutelvoorlopers die door Nederlandse bedrijven worden gemaakt, overeenkomstig de lijst die het VK heeft opgesteld (CD/353). In verband met vakanties e.d. kan beantwoording enkele maanden op zich laten wachten.
- 2° In overleg met dr. Ooms zal met de KNCV gepoogd worden een informeel groepje chemische deskundigen bij elkaar te krijgen die geïnteresseerd zijn om ons van mogelijk advies te dienen.
- 3° Aan drs. Willering is copie gegeven van Uw brief van 22 februari 1980 aan de VNCI. Verder hebben wij geprobeerd hem te overtuigen van het belang dat niet alleen wij, maar ook de Nederlandse Chemische Industrie erbij heeft om betrokken te blijven bij de uitwerking van de regels voor onder meer inspectie van de civiele chemische industrie in het kader van een chemische wapensverdrag.
- 4° Het lijkt nuttig om hierbij, in overleg met DAV, ook EZ in te schakelen. Hiertoe zou U een gesprek kunnen hebben met [REDACTED], hoofd van de hoofdafdeling Chemie van het DG Industrie en mogelijk ook met iemand van het Commissariaat Militaire Produktie (dat zich o.m. met WEU inspecties bezig houdt).

bthB

Drs. A. Willering
Directeur
Vereniging van de Nederlandse Chemische Industrie

Bureau: Javastraat 2, 2585 AM 's-Gravenhage
Corr. adres: Postbus 80504, 2508 GM 's-Gravenhage
Telefoon 070 - 46 94 22

Privé:
Zuid IJesalkade 4, 3421 CN Oudewater
Telefoon 03486 - 25 06

Van :

Datum: 6 juni 1983

Aan : DZO/NN

Onderwerp : Chemische wapens: vragen voor KNCV-werkgroep999-21494
ontw-
L...

Peinzend over de rol die het werkgroepje van geïnteresseerde chemici zou kunnen spelen vallen mij de volgende vragen in. De vragen overlappen elkaar gedeeltelijk en zijn waarschijnlijk niet allemaal even duidelijk of nuttig, maar tezamen vormen ze misschien een aanzet tot een betere probleemstelling.

- Welke milieuverordeningen, verboden enz. zijn er of zijn in de maak die aansluiten bij eventuele CW-verboden of -regels?
- Hoe wordt naleving van milieuverordeningen gecontroleerd?
- Zit er in de milieu-inspectie expertise die bruikbaar is voor CW-inspektoraat?
- Wordt er statistiek bijgehouden van produktie, opslag, vervoer enz. van zeer gevaarlijke stoffen? Zo ja, kunnen we daar iets mee in kader van CW-verdrag?
- In hoeverre moeten deze statistische gegevens geheim blijven om uitlekken van bedrijfsgeheimen te voorkomen?
- Zijn er gegevens die zonder grote commerciële belangen te schaden bekend gemaakt kunnen worden maar in het kader van een CW-verdrag wel een duidelijk vertrouwenwekkend karakter hebben?
- In hoeverre maken uitvoerige statistische gegevens indringende controle van het productieproces overbodig?
- Hoe kan het productieproces enz. van een chemisch bedrijf doorzichtig genoeg gemaakt worden om een redelijke zekerheid te geven dat geen verboden stoffen worden vervaardigd en toegestane stoffen alleen in de toegestane aangegeven hoeveelheden zonder tegelijkertijd bedrijfsgeheimen prijs te geven?
- Welke betaalbare methodes of slimigheidjes zouden ontwikkeld kunnen worden om niet-produktie van verboden stoffen te verifiëren zonder grote commerciële en veiligheidsbelangen in de waagschaal te stellen?

Een aantal van bovenstaande vragen komt mogelijk ook in aanmerking voor bespreking met de chemische industrie, maar het lijkt met nuttig daarmee te wachten tot we iets meer weten over de uitvoerbaarheid en haalbaarheid van een en ander.

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS

THE HAGUE

Subj.: Exportcontrols on chemical
weapons key-precursors

DIO/OV- 248776

September 12, 1984

Dear Mr. Nikonorov,

Referring to our conversation at the reception of the Ambassador of Iraq on September 10, 1984, and for your information I am enclosing a copy of the official publication on the Netherlands exportcontrols on key-precursors of chemical weapons.

The Netherlands instituted export controls erga omnes on April 18, 1984, to the following list of 11 chemicals:

1. phosphorus trichloride (PC13)
2. phosphorus oxychloride (POC13)
3. chemicals containing the p-methyl and/or p-ethyl bond
4. methyl and/or ethyl esters of phosphorous acid
5. 3,3-dimethylbutanol-2 (pinacolyl alcohol)
6. n,n-disubstituted-b-amino ethanols
7. n,n-disubstituted-b-amino-ethanethiols
8. n,n-disubstituted-b-amino ethyl halides
9. phenyl, alkyl, or cycloalkyl: -substituted glycolic acids
10. 3- or 4-hydroxypiperdine and their derivates
11. thiodiglycol

- 2 -

Ambassade van de USSR
to the attention of mr. J.W. Nikonorov
Andries Bickerweg 2
2517 JP DEN HAAG

The numbers 1 to 10 on this list are identical to the list of key-precursors that has been introduced by the Netherlands in Geneva in the Committee on Disarmament as CD/CW/WP.46 on April 12, 1983. Thiodiglycol has been placed on the list because of the important role it plays in the production of mustardgas.

We asked our Embassy in Moscow to transfer this list of chemicals to your authorities, with the request to inform us about Soviet views on this matter.

Yours sincerely,

Head, Disarmament and
International Peace Affairs Division

Encl.: 1

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS

*Mr. János
D. EU/OE*

Subject: Exportcontrols on chemical
weapons key-precursors

THE HAGUE

DIO/NN-243497

September 7, 1984

Dear Mr. János,

./.
With reference to our conversation on last Tuesday, September 4, 1984, I am enclosing a copy of the official publication on the Netherlands export controls on key-precursors of chemical weapons.

The Netherlands instituted export controls erga omnes on April 18, 1984, to the following list of 11 chemicals:

1. phosphorus trichloride (PC13)
2. phosphorus oxychloride (POC13)
3. chemicals containing the p-methyl and/or p-ethyl bond
4. methyl and/or ethyl esters of phosphorous acid
5. 3,3-dimethylbutanol-2 (pinacolyl alcohol)
6. n,n-disubstituted-b-amino ethanols
7. n,n-disubstituted-b-amino-ethanethiols
8. n,n-disubstituted-b-amino ethyl halides
9. phenyl, alkyl, or cycloalkyl:-substituted glycolic acids
10. 3- or 4-hydroxypiperidine and their derivates
11. thiodiglycol

The numbers 1 to 10 on this list are identical to the list of key-precursors that has been introduced by the Netherlands in Geneva in the Committee on Disarmament as CD/CW/WP.46 on April 12, 1983. Thiodiglycol has been placed on the list because of the important role it plays in the production of mustardgas.

We would be interested to know what the Hungarian views are on export controls on chemical weapons key-precursors.

Yours sincerely

Head, Disarmament and International
Peace Affairs Division

Ambassade van Hongarije
to the attention of
Mr. Sandor Kormos
Hogeweg 14
2585 JD DEN HAAG

ZENDBRIEF

No. 534/1589

Onderwerp: Chemische Wapens/procedures voor onderzoek naar gebruik van chemische wapens (res.37/98d)

Bijlagen: ontwerp-rapport VN-expertsgroep

Aangeboden aan

de Minister van Buitenlandse Zaken
te 's-Gravenhage

- ter kennisneming
- met verwijzing naar m.b.l.a.w.
- ter afdoening
- ter doorzending aan
- met verzoek om advies
-

AFGESCHREVEN

AFGESCHREVEN

De bijlagen worden niet terugverwacht

New York, 31 Augustus 1984

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN	
INGEKOMEN: 31 AUGUSTUS 1984	
AGENDANUMMER: 239981	
DOSSIER: 999.214.gm/oufw	

Chemische wapens

9023-12-82

I. Organization of Work and Summary of Proceedings

1. The Group of Consultant Experts established in pursuance of General Assembly resolution 37/98 D on provisional procedures to uphold the authority of the 1925 Geneva Protocol was formed pursuant to paragraph 7 of the resolution.

2. At the outset of its sessions in 1983 the group took note of its mandate as contained in paragraph 7 of resolution 37/98 D, which requests the Secretary-General, with the assistance of qualified consultant experts, to devise procedures for timely and efficient investigation of information concerning activities that may constitute a violation of the Geneva Protocol of 1925 or the relevant rules of customary international law and to assemble and organize systematically documentation relating to the identification of signs and symptoms associated with the use of such agents as a means of facilitating such investigations and the medical treatment that may be

required. In considering its mandate, the Group was of the opinion that it would be useful to take due account also of paragraphs 4, 5, 6 and 8.

Accordingly, it was felt that the procedures and related documentation referred to in paragraph 7 would be prepared with the aim of assisting the Secretary-General in fulfilling the tasks entrusted to him in the relevant paragraphs. To that end, the Group felt that it should prepare precise and definitive criteria, which would be at the disposal of the Secretary-General to guide him in carrying out his responsibility under the resolution.

Due to the complexity of the issues involved and in view of the time available, the Group was able to cover the various aspects of the subject matter only to the extent reflected in the Group's report which was submitted to the General Assembly at its 38th session (A/38/435; Annex II).

3. In the course of its work, the Group also addressed itself to the legal questions raised by the relevant operative paragraphs of resolution 37/98 D, and in that connection the Group took into account, inter-alia, the discussions that had taken place on the subject at the thirty-seventh and thirty-eighth sessions of the General Assembly as well as in other forums.

1. The task as described in § 2 above,

4. Pursuant to General Assembly resolution 38/187 C which requested the Secretary-General, inter-alia, to complete during 1984, with the assistance of the group of qualified consultant experts established by him in pursuance of resolution 37/98 D, and to submit his report on their work, the Group held two sessions, one in Geneva from 24 April to 4 May and another in New York from 13 to 24 August 1984.

5. In considering its mandate as stipulated in paragraph 2 of General Assembly resolution 38/187 C, the Group was aware of the need to complete those parts of the report which it was unable to adequately address during its sessions last year, in particular, to organize and assemble systematically the documentation referred to in paragraph 7 of resolution 37/98 D as well as procedures related to security, logistic support, transportation and laboratory analysis.

In the course of carrying out its task, the Group reviewed and modified, as necessary, its previous report which was of an interim nature, in light of developments that had taken place since the submission of that earlier report. In that connection, the Group also ^{considered} ~~examined~~ the report of the Specialists appointed by the Secretary-General to investigate allegations by the Islamic Republic of Iran concerning the use of chemical weapons (S/16433; A/39/210).

6. In the course of its work, the Group of Consultant Experts had before it the following documentation made available by the Secretariat and/or as requested by the members:

1. Resolution A/37/98 D
2. Resolution 38/187 C
3. Report of the Secretary-General (A/38/435)
4. Letter dated 23 February from the Permanent Representative of Democratic Kampuchea to the United Nations addressed to the Secretary-General (A/38/96-S/15622)
5. Letter dated 21 March 1983 from the Permanent Representative of Democratic Kampuchea to the United Nations addressed to the Secretary-General (A/38/121-S/15650)
6. Letter dated 12 April 1983 from the Permanent Representative of Democratic Kampuchea to the United Nations addressed to the Secretary-General (A/38/156-S/15702)
7. Note verbale dated 29 November 1982 from the Permanent Representative of the United States of America to the United Nations addressed to the Secretary-General (A/C.1/37/10)
8. Letter dated 14 December 1982 from the Permanent Representative of the Union of Soviet Socialist Republics to the United Nations addressed to the Secretary-General (A/37/765)

9. Letter dated 4 February 1983 from the Permanent Representative of the Union of Soviet Socialist Republics to the United Nations addressed to the Secretary-General (A/38/86)
10. Letter dated 18 March 1983 from the Permanent Representative of Canada to the United Nations addressed to the Secretary-General (A/38/120)
11. Letter dated 30 March 1983 from the Charge d'Affaires a.i. of the Permanent Mission of the Union of Soviet Socialist Republics to the United Nations addressed to the Secretary-General (A/38/131)
12. Letter dated 18 April 1983 from the Permanent Representative of Viet Nam to the United Nations addressed to the Secretary-General (A/38/161 and Corr.1)
13. Letter dated 18 April 1983 from the Permanent Representative of Viet Nam to the United Nations addressed to the Secretary-General (A/38/162)
14. Letter dated 27 April 1983 from the Permanent Representative of the United States of America to the United Nations addressed to the Secretary-General (A/38/281)
15. Note verbale dated 13 June 1983 from the Permanent Representative of the Federal Republic of Germany to the United Nations addressed to the Secretary-General (A/38/285)
16. Letter dated 24 June 1983 from the Charge d'Affaires a.i. of the Permanent Mission of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland to the United Nations addressed to the Secretary-General (A/38/285)
17. Note dated 4 August 1983 from the Acting Permanent Representative of the United States of America to the United Nations addressed to the Secretary-General (A/38/326)
18. Letter dated 26 August 1983 from the Permanent Representative of France to the United Nations addressed to the Secretary-General (A/38/370)
19. Letter dated 18 August 1983 from the Permanent Representative of the Islamic Republic of Iran to the United Nations addressed to the Secretary-General (S/15934)
20. Letter dated 10 October 1983 from the Permanent Representative of Democratic Kampuchea to the United Nations addressed to the Secretary-General (A/C.1/38/3)
21. Letter dated 3 November 1983 from the Permanent Representative of the Islamic Republic of Iran to the United Nations addressed to the Secretary-General (S/16128)
22. Letter dated 9 November 1983 from the Permanent Representative of the Islamic Republic of Iran to the United Nations addressed to the Secretary-General (S/16139)

23. Letter dated 10 November 1983 from the Permanent Representative of the Islamic Republic of Iran to the United Nations addressed to the Secretary-General (S/16140)
24. Letter dated 16 November 1983 from the Permanent Representative of the Islamic Republic of Iran to the United Nations addressed to the Secretary-General (S/16154)
25. Letter dated 29 November 1983 from the Permanent Representative of Iraq to the United Nations addressed to the Secretary-General (A.38/650) (S/16193)
26. Letter dated 15 December 1983 from the Permanent Representative of the Islamic Republic of Iran to the United Nations addressed to the Secretary-General (S/16220)
27. Letter dated 27 December 1983 from the Permanent Representative of the Islamic Republic of Iran to the United Nations addressed to the Secretary-General (S/16235)
28. Letter dated 25 January 1984 from the Permanent Representative of Democratic Kampuchea to the United Nations addressed to the Secretary-General (A/39/89) (S/16297)
29. Letter dated 27 January 1984 from the Permanent Representative of Democratic Kampuchea to the United Nations addressed to the Secretary-General (A/39/92) (S/16301)
30. Letter dated 9 February 1984 from the Permanent Representative of the Islamic Republic of Iran to the United Nations addressed to the Secretary-General (S/16331)
31. Letter dated 14 February 1984 from the Permanent Representative of Democratic Kampuchea to the United Nations addressed to the Secretary-General (A/39/111) (S/16333)
32. Letter dated 14 February 1984 from the Permanent Representative of the Islamic Republic of Iran to the United Nations addressed to the Secretary-General (S/16340)
33. Letter dated 16 February 1984 from the Permanent Representative of the Islamic Republic of Iran to the United Nations addressed to the Secretary-General (S/16346)
34. Letter dated 17 February 1984 from the Permanent Representative of the Islamic Republic of Iran to the United Nations addressed to the Secretary-General (S/16352)
35. Note verbale dated 21 February 1984 from the Permanent Representative of the United States of America to the United Nations addressed to the Secretary-General (A/39/113)

36. Letter dated 29 February 1984 from the Permanent Representative of the Islamic Republic of Iran to the United Nations addressed to the Secretary-General (S/16378)

37. Letter dated 29 February 1984 from the Permanent Representative of the Islamic Republic of Iran to the United Nations addressed to the Secretary-General (S/16380)

38. Letter dated 2 March 1984 from the Permanent Representative of Democratic Kampuchea to the United Nations addressed to the Secretary-General (A/39/121) (S/16383)

39. Letter dated 2 March 1984 from the Permanent Representative of the Islamic Republic of Iran to the United Nations addressed to the Secretary-General (S/16384)

40. Letter dated 5 March 1984 from the Permanent Representative of Democratic Kampuchea to the United Nations addressed to the Secretary-General (A/39/124) (S/16393)

41. Letter dated 8 March 1984 from the Permanent Representative of the Islamic Republic of Iran to the United Nations addressed to the Secretary-General (S/16397)

42. Letter dated 8 March 1984 from the Permanent Representative of the Islamic Republic of Iran to the United Nations addressed to the Secretary-General (A/39/127)

43. Letter dated 9 March 1984 from the Permanent Representative of the Islamic Republic of Iran to the United Nations addressed to the Secretary-General (S/16408)

44. Letter dated 12 March 1984 from the Permanent Representative of Iraq to the United Nations addressed to the Secretary-General (S/16346)

45. Letter dated 13 March 1984 from the Charge dAffaires a.i. of the Permanent Mission of the Islamic Republic of Iran to the United Nations addressed to the Secretary-General (A/39/132) (S/16416)

46. Report of the Specialists appointed by the Secretary-General to investigate allegations by the Islamic Republic of Iran concerning the use of chemical weapons: Note by the Secretary-General (dated 26 March 1984) (S/16433)

47. Letter dated 27 March 1984 from the Permanent Representative of Iraq to the United Nations addressed to the Secretary-General (S/16438)

48. Letter dated 27 March 1984 from the Permanent Representative of the Islamic Republic of Iran to the United Nations addressed to the Secretary-General (S/16446)

49. Letter dated 27 March 1984 from the Permanent Representative of the Islamic Republic of Iran to the United Nations addressed to the Secretary-General (S/16447)

50. Note by the President of the Security Council dated 30 March 1984 (S/16454)
51. Letter dated 5 April 1984 from the Permanent Representative of Democratic Kampuchea to the United Nations addressed to the Secretary-General (A/39/172)
52. Letter dated 27 March 1984 from the Permanent Representative of the Islamic Republic of Iran to the United Nations addressed to the Secretary-General (A/39/182) (S/16481)
53. Letter dated 17 April 1984 from the Permanent Representative of Democratic Kampuchea to the United Nations addressed to the Secretary-General (A/39/185) (S/16486)
54. Letter dated 18 April 1984 from the Permanent Representative of the Islamic Republic of Iran to the United Nations addressed to the Secretary-General (S/16498)
55. Chemical and bacteriological (biological) weapons: Note by the Secretary-General (A/39/210)
56. Letter dated 26 April 1984 from the Permanent Representative of the Islamic Republic of Iran to the United Nations addressed to the Secretary-General (A/39/215) (S/16508)
57. Letter dated 10 May 1984 from the Permanent Representative of the Islamic Republic of Iran to the United Nations addressed to the Secretary-General (A/39/266) (S/16572)
58. Letter dated 14 May 1984 from the Permanent Representative of the Islamic Republic of Iran to the United Nations addressed to the Secretary-General (S/16567)
59. Letter dated 11 June 1984 from the Permanent Representative of the Islamic Republic of Iran to the United Nations addressed to the Secretary-General (S/16616)
60. Letter dated 15 June 1984 from the Permanent Representative of the Islamic Republic of Iran to the United Nations addressed to the Secretary-General (S/16630)
61. Letter dated 28 June 1984 from the Permanent Representative of the Islamic Republic of Iran to the United Nations addressed to the Secretary-General (A/39/333) (S/16652)
62. Text of messages dated 29 June 1984 from the Secretary-General addressed to the President of the Islamic Republic of Iran and to the President of the Republic of Iraq (S/16663)
63. Note by the Secretary-General (S/16664)
64. Letter dated 5 July 1984 from the Permanent Representative of the Islamic Republic of Iran to the United Nations addressed to the Secretary-General (S/16656)

65. Letter dated 16 July 1984 from the Permanent Representative of the United States of America to the United Nations addressed to the Secretary-General (S/16674)

66. Letter dated 3 August 1984 from the Permanent Representative of the Islamic Republic of Iran to the United Nations addressed to the Secretary-General (A/39/374) (S/16690)

67. Letter dated 30 January 1984 from the Permanent Representative of the Islamic Republic of Iran addressed to the President of the Conference on Disarmament transmitting a report containing a description of an attack with chemical weapons in Piranshahr, Iran (CD/432)

68. Letter dated 2 March 1984 from the Permanent Representative of the Islamic Republic of Iran addressed to the President of the Conference on Disarmament containing information on missile attacks and bombardments in both military and civilian areas of the Islamic Republic of Iran (CD/447)

69. Letter dated 20 March 1984 from the Permanent Representative of the Islamic Republic of Iran addressed to the President of the Conference on Disarmament containing proposals on some elements of a future convention on the complete prohibition and total destruction of chemical weapons (CD/483) (CD/CW/WP.74)

70. Reports of the Secretary-General (A/36/613 and A/37/259)

71. Status of multilateral arms regulation and disarmament agreements (Special supplement to the United Nations Disarmament Yearbook, vol. II (1977)

72. Status of multilateral disarmament agreements: report of the Secretary-General (A/37/560)

73. Chemical and bacteriological (biological) weapons and the effects of their possible use (A/7575/Rev.1-S/9292.Rev.1)

74. Health aspects of chemical and biological weapons (report of a World Health Organization group of consultants)

75. Relevant provisional records of the thirty-seventh and thirty-eighth sessions of the Plenary and First Committee and relevant PVs and documents of the Committee on Disarmament (now Conference on Dis.)

7. A memorandum dated 4 August 1982 submitted by the Government of Belgium (CD/301-CD/CW/WP.39) was issued as a reference document for the Group's work, as requested in a letter dated 22 July 1983 from the Permanent Representative of Belgium.

In addition, the Group was cognizant of the note verbale of the Secretary-General to all Member States, dated 24 February 1983, requesting the names of qualified experts and of laboratories, as well as the replies received.

8. A document entitled: "Observations of a Canadian Ad Hoc Group of Scientists on the World Health Organization 1970 Report entitled Health Aspects of Chemical and Biological Weapons" was transmitted under cover of a note verbale dated 23 August 1984 by the Permanent Mission of Canada to the United Nations.

3
→ 8a -

9. In the course of the Group's work Major General Dr. Esmat Ezz has co-ordinated its deliberations and chaired its meetings.

10. The Group of Consultant Experts considers that with the submission of this final report, it has completed the task entrusted to it in such a manner as to permit the implementation of the procedures referred to in paragraph 7 of resolution 37/98 D and to ensure their continuing effectiveness.

115
3

PER LUCHTPOST

AMBASSADE VAN HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

ROYAL NETHERLANDS
EMBASSY

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

DAmindoy
18/3/80

ACENDA: 84422

DOSSIER: 614.51 Irak

~~VERBODEN~~

32-DAM
chf agm
DG 2
c.c. BEB

No. 747/99.

Bagdad, 16 maart 1980

Onderwerp: bezoek topman Shell aan Irak

Bénaard
hier onder andere
rekening bekend!

Vernam van Shell vertegenwoordiger h.t.s. dat een van de leden van de Raad van bestuur van de Koninklijke Shell, de Heer Béna, een bezoek van een paar dagen aan Irak heeft gebracht voor een bespreking met de Minister van Olie. De Shell vertegenwoordiger, de Heer Wilson, vertelde mij dat dit een eerste contact op hoog niveau was tussen Shell en het Ministerie van Olie sinds het bezoek in november j.l. van Minister van der Stee, in welk kader toen Ir. van Wachum deelgenomen heeft aan het gesprek dat Minister van der Stee en de hem vergezellende delegatie met de Minister van Olie voerde.

Dat gesprek was, zoals U zich uit het over de besprekingen uitgebrachte verslag herinneren zal, niet zeer bemoedigend. Dat de Iraakse Minister van Olie nu bereid was de Heer Béna te ontvangen was op zichzelf een hoopvol teken. *Bénaard*

De Ambassadeur

[Handwritten Signature]
mr R.R.H. Ritter

Aan de Minister van
Buitenlandse Zaken
te 's-Gravenhage

AFGESCHREVEN:

PER LUCHTPOST

AMBASSADE VAN HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

ROYAL NETHERLANDS
EMBASSY

MIN. VAN BUITENLANDSE ZAKEN	
DIR. DAMIANO	VISIE SC. DAN
INGEK.	28 APR. 1980
Fotono.	Agno 26726
DOSSIER	614.51.7rakolie

~~VERTROUWELIJK~~
VOESCHREVEN:

cc BEB

No. 1128/149

Bagdad, 21 april 1980

Onderwerp: Positie Shell in Irak.

84422

Met verwijzing naar mijn vertrouwelijke brief van 16 maart j.l. no. 747/99 betreffende het in hoofde dezes genoemde onderwerp, moge ik U berichten onlangs weer een gesprek over deze zaak te hebben gehad met de heer Wilson van Shell h.t.l.

De heer Wilson vertelde mij gematigd optimistisch te zijn over de toekomstmogelijkheden h.t.l. voor de door hem vertegenwoordigde maatschappij, een optimisme dat hij ontleent aan het gesprek dat één van de directeuren van de Koninklijke Shell, de heer A. Benard, met de Iraakse Minister van Olie en twee van diens Staatssecretarissen heeft gevoerd. Bij dat gesprek was, volgens de heer Wilson die daarbij aanwezig is geweest, van een bepaald positieve Iraakse instelling ten opzichte van de Shell blijk gegeven. De heer Wilson liet tegenover mij duidelijk doorschemeren dat deze veranderde Iraakse houding tegenover Shell samenhangt met het betonen van bereidwilligheid door Shell tot de overdracht van technische- en technologische kennis aan het Iraakse Staatsoliebedrijf.

Een factor kan ook gelegen zijn in de sterke Iraakse oriëntering op het Westen, zulks voor het vormen van een tegenwicht tegen de betrekkingen op oliegebied met de Soviet Unie.

Nu is de Iraakse oriëntering op andere landen dan de Soviet Unie op het gebied van oliewinning, -distributie, en -verkoop niet nieuw: in dit verband moge gewezen worden op de zaken die reeds sinds geruime tijd gedaan worden met de Franse Compagnie Française de Pétrole, de Italiaanse ENI en de Braziliaanse Petrobras. Doch het lijkt een Iraakse politiek te zijn zich zo min mogelijk van één land afhankelijk te maken en daarom te streven naar een belangenspreiding. De heer Wilson was opgevallen dat bij het gesprek met de Minister van Olie deze laatste ook terloops gewag maakte van contacten op het gebied van technische bijstand en advies met de Amerikaanse maatschappij Mobil Oil.

Tenslotte moge ik nog opmerken dat naar de indruk van de heer Wilson de Shell gezien wordt als een maatschappij, welke aan geen enkele nationale invloed onderhevig is en dus niet wordt

beschouwd als een Brits of Nederlands bedrijf.
Ten overvloede moge ik U wel wijzen op het strikt vertrouwelijke
karakter van de informatie welke de heer Wilson mij verstrekte.

De Ambassadeur,

Mr. R. P. H. Ritter

Aan de Minister van Buitenlandse Zaken
te 's Gravenhage.-

600 Irak

K O P I E

ZENDBRIEF

No. 3749

Onderwerp:

Bijlagen: **Artikel voor Wereldmarkt**
Pasfoto Mrs. R.G. Brinks

Aangeboden aan

**Directie voor Economische
Voorlichting en Exportbe-
vordering
Ministerie van Economische
Zaken te Os-Gravenhage**

- ter kennisneming
- met verwijzing naar **ECOZA 132.470**
- ter afdoening
- ter doorzending aan
- met verzoek om advies
- c.c. Buzs + artikel**

De bijlagen worden niet terugverwacht
xxx

Bagdad, 24 november 1981

IRAK - DE GROTE SPRONG VOORUIT

1981 Is voor Irak een jaar van ongekende economische expansie geweest. Het regime heeft zich o.m. ten doel gesteld de levensomstandigheden van de bevolking, ondanks de oorlog met Iran, verder te verbeteren en mede aan de internationale gemeenschap te tonen dat deze oorlog 's lands ontwikkeling niet heeft afgeremd, maar in tegendeel juist een geweldige impuls heeft gegeven. Iraks ambitieuze streven is voorts een ontwikkelde industriële en agrarische natie te worden en minder afhankelijk te zijn van de enige belangrijke bron van inkomsten : olie. Men werpt zich dan ook vol energie op diversificatie van de economie.

Hoewel de buitenwereld zich na het uitbreken van de oorlog aanvankelijk terughoudend opstelde, heeft die reserve thans plaats gemaakt voor een vrij sterk engagement. De oorlog tegen Iran verkeerde al spoedig in een stellingenoorlog, welke situatie voor Irak het voordeel heeft dat hij zich niet afspeelt op eigen grondgebied. Met uitzondering van Basra en omgeving is de oorlog daardoor nauwelijks meer merkbaar en is met name de situatie in Bagdad en omgeving weer geheel genormaliseerd.

De economische hoog conjunctuur blijkt onder meer uit de hoge frequentie waarmee het land door economische en handelsmissies uit Oost en West Europa wordt bezocht, doorgaans resulterend in de ondertekening van contracten ten behoeve van grote projecten, vrijwel alle sectoren van 's lands economie omvattend. Zo ook gaf de belangrijke Baghdad International Fair in oktober 1981 weer een record aantal deelnemende buitenlandse ondernemingen te zien. Vele belangstellende Westeuropese bedrijven konden het afgelopen jaar als gevolg van de beperkte expositieruimte niet deelnemen. De situatie is te vergelijken met de "boom"jaren van de Golfstaten.

Zaken doen met Irak komt voornamelijk neer op het leggen van contacten en het onderhandelen met een of meer van de ruim 250 overheidsorganisaties of instellingen die als regel direct onder een der 20 ministeries ressorteren. Een eerste vereiste voor de nieuwkomende zakenman is inzicht te verkrijgen in de werking van een nogal ondoorzichtig overheidsapparaat. Hoewel de particuliere sector duidelijk een ondergeschikte rol speelt (hij vertegenwoordigt ruwweg 10% van de economische activiteiten), zijn er terreinen waarin het privé-initiatief momenteel sterk wordt gestimuleerd (land- en tuinbouw en lichte industrie, zoals voedingsmiddelen, plastics en textiel). Daarnaast werden in de loop der jaren een twintigtal "mixed sector companies" opgericht waarvan het aandelenkapitaal deels in particuliere handen, deels staats eigendom is.

Teneinde aan de sterk groeiende behoeften van de bevolking te voldoen en het overheidsapparaat waar mogelijk te ontlasten, verruimde het ministerie van handel in 1981 het aantal invoervergunningen voor de particuliere sector aanzienlijk.

Omtrent het vijfjarenplan (1981-1985) en de toekomstige invoerprioriteiten worden weinig bijzonderheden verstrekt. Statistieken worden niet gepubliceerd. Als richtlijn dienen de jaarlijkse totaalcijfers van de begrotingen van de ministeries en de daaronder ressorterende overheidsinstanties die overigens geen verder inzicht verschaffen. Voor het investeringsprogramma van 1981 werd officieel US \$ 22,1 miljard gereserveerd; in vergelijking met de financiële toewijzing voor 1980 betekende dit een verhoging van 22%. In dit programma valt de nadruk behalve op verbetering van de verkeersinfrastructuur en de telecommunicatie, tevens op welzijns- en gezondheidszorg, onderwijsvoorzieningen, woningbouw, riolering, watervoorziening en -zuivering, alsmede op transport en industrie.

Evenals de centralistische geleide Oosteuropese economieën hecht Irak aan een dergelijk accoord grote waarde, terwijl de waarde voor Nederland meer gezocht moet worden in de consolidatie van sterk verbeterde politieke en zakelijke betrekkingen. De mogelijkheden in Irak voor Nederlandse producten en diensten liggen vooral op het gebied van de infrastructuur, de ontwikkeling van de landbouw (grondverbetering en waterhuishouding, irrigatie en drainage), baggerwerken, de agroindustrie, transport en telecommunicatie, turnkey huizenbouw, drinkwater en waterzuiveringsprojecten, alsmede eindproducten voor vrijwel alle sectoren van het economisch leven. Ook naar koopkracht kan Irak nog lange tijd een aantrekkelijke markt blijven.

Met nadruk zij gesteld dat contracten goed voorbereid dienen te worden en naar de letter uitgevoerd. De Iraakse overheid is als opdrachtgeefster een niet te onderschatten partij; voortvarende oplevering van projecten en tijdige levering van goederen zijn voor haar dikwijls van doorslaggevend belang. De aanwezigheid van een goede after-sales service in de vorm van training, onderhoudsfaciliteiten en een gegarandeerde levering van onderdelen wordt meer en meer in contracten gestipuleerd. Bij overschrijding van de opleveringsdatum, onvoldoende afwerking of een uitvoering die niet is overeenkomstig het contract, wachten de aannemer of leverancier hoge penalties, voortgezette inhouding van bankgaranties en problemen van velerlei aard. Force majeure wordt zelden erkend. Leveranciers die zich niet aan het contract houden en niet bereid zijn tot een schikking, worden op de zwarte lijst gezet. Eenmaal gevestigde goede relaties worden daarentegen zeer gewaardeerd. De meeste tenderuitnodigingen bevatten de mededeling dat de laagste inschrijver niet noodzakelijkerwijs de opdracht verkrijgt, want behalve naar de kwaliteit van de inschrijving zelf wordt niet zelden tevens gelet op "past performance" (in Irak).

DOSSIERKOPIE

KOPIE No:	REFERENTIE No:
	12014
Dr./Afd.:	dam/Mo
Viele:	
Ag. No:	144244
Doeler:	601.1.8ck

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN
 AFDELING VERBINDINGEN
 's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
 TEL. Nos: 465622; 614941 - 2531

ONTVANGEN CODEBERICHT

DATUM VAN ONTVANGST:

23 mei 1984 **AFGESCHREVEN**
BESTEMD VOOR:

DATUM VAN AFZENDING:

23 mei 1984

KOPIE:

gs
 m r t s
 dgpz ap
 dvl, -/dp ac
 dges dgis, -/sa
 plan plv. dgis
 amad adv. dgis
 aod ps anpo
 die des drw
 dam, -/bur
 dve, -/vv
 jura

b.e.b.

AFKOMSTIG VAN: bagdad

PARAAF/OPM.:

127949

~~CONFIDENTIEEL~~

mede voor : b.e.b.

onderwerp: samenwerkingsakkoord nederland-irak.
bezoek minister hassan ali aan nederland.

ruc 32

deed 21 dezer mededeling van verhindering om minister hassan ali in nederland op zo korte termijn te ontvangen en uw wens hem in tweede helft van dit jaar te mogen begroeten.

obeidi zeide eigenlijk opgelucht te zijn met dit antwoord omdat hij bang was dat het bezoek wegens de korte voorbereidingstijd achteraf niet het resultaat zou opleveren dat beide partijen ermee hadden beoogd.

ook hij was voorstander van een degelijk voorbereid bezoek in tweede helft dit jaar, maar vreesde dat er tussen begin september en tweede helft november geen gelegenheid voor zou zijn omdat zijn minister in die periode een uitermate druk programma placht te hebben. hieraan voegde hij toe dat uitstel tot eind november begin december ook daarom in de rede lag omdat ned.parlement alsdan gelegenheid zou hebben gehad overeenkomst goed te keuren en eerste bijeenkomst gemengde commissie met bezoek zou kunnen samenvallen. ik heb beaamd dat zulks met een planning op die termijn zeker de voorkeur verdiende, maar hieraan de waarschuwing verbonden dat men met een parlementair stelsel als het onze nooit zeker kon zijn van het tijdstip waarop goedkeuring zou plaatshebben.

al-obeidi vermeldde naar aanleiding hiervan dat hij er persoonlijk voor had gezorgd dat de nationale assemblee onderhavig akkoord zonder debat had goedgekeurd, hoewel er wel enige afgevaardigden waren geweest die hun kritische stem hadden willen laten horen. zoals u bekend heeftirak de overeenkomst bij wet nr.12 van 6 februari 1984 geratificeerd.

schoner 76
R.

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dit bericht per telefoon worden gesproken.
 4. [ ] iens, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbin- dingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber mag telegr. niet in open taal worden gezantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).

~~CONFIDENTIEEL~~

DOSSIERKOP

KOPIE:

gs m r t s
dgpz ap dges
dgis, -/sa
plv. dgis plan
amad ps aod
adv. dgis anpo
ac dvl, -/dp
die des drw
dam, -/bur
dve, -/vv
jura

beb

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

AFDELING VERBINDINGEN

's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 29
TEL. Nos: 485622; 614941 - 2531

ONTVANGEN CODEBERICHT

DATUM VAN ONTVANGST:

16 mei 1984

BESTEMD VOOR:

min van b.z.

KOPIE No:

1

REFERENTIE No:

11359

Dir./Afd.:

Viele

Ag. No:

137949

Doeler:

bezoek

DATUM VAN AFZENDING:

16 mei 1984

KOMSTIG VAN:

b a g d a d

PARAAF/OPM:

~~ONGESCHREVEN~~

ter informatie aan : beb

i m m e d i a t e

onderwerp : nederland- irak
bezoek minister hassan ali

had 15 dezer op zijn verzoek gesprek met dg buitenlandse econ. betrekkingen ministerie van handel, farouk al-obeidi, die mededeelde, dat zijn minister mogelijkheid ziet, om voorafgaande aan zijn voorgenomen bezoek aan zweden in het kader van zweeds-iraakse gemengde commissie bijeenkomst van 4 t/m 6 juni a.s., een kort bezoek aan nederland te brengen teneinde toch gehoor te geven aan de uitnodiging van minister bolkestein, nu nederlands-iraakse gemengde commissie vergadering moet worden uitgesteld tot na parlementaire goedkeuring van het samenwerkingsakkoord en dus dit jaar niet meer kan plaatsvinden. obeidi benadrukte politieke status van minister hassan ali als rcc-lid en sprak de hoop uit dat de laatste behalve minister bolkestein ook mp en u zou kunnen ontmoeten.

obeidi lichte toe dat minister ali met een klein regeringsvliegtuig en vergezeld van een kleine delegatie in namiddag of avond van donderdag 31 mei zou kunnen arriveren, waarna hij vrijdag gesprekken zou kunnen hebben en zaterdag eventueel een of meer nederlandse bedrijven zou kunnen bezichtigen.

ik heb geantwoord dat minister ali natuurlijk van harte welkom was, maar dat korte voorbereidingstijd en feit dat eigenlijk alleen vrijdag beschikbaar was voor officiële contacten, het voor de betrokken bewindslieden onmogelijk zou kunnen maken voldoende tijd en aandacht aan de irakse gast te besteden, afgezien van de mogelijkheid dat zij zich buitenlands zouden bevinden.

obeidi zeide dit zeer wel in te zien, maar verzocht mij niettemin na te gaan wat de mogelijkheden waren. indien sommige bezoeken niet op vrijdag zouden kunnen plaatsvinden, zouden deze wellicht

= 2 =

~~CONFIDENTIEEL~~

Kopie van het bericht is afgegeven aan de afzender van het bericht.

Het bericht is afgegeven aan de afzender van het bericht.

Het bericht is afgegeven aan de afzender van het bericht.

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, wa. codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

2. Afz. en van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindinge. worden vervaardigd.

Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG = 2 =

Ref. no.: 11359

Rubricering:

~~CONFIDENTIEEL~~

in ochtend van maandag 4 juni kunnen plaatsvinden en minister ali's aankomst in stockholm uitgesteld tot de namiddag van 4 juni.

heb indruk dat men alhier vooral om politieke redenen veel waarde hecht aan voorgesteld bezoek. obei releveerde belang van gesprekken met mp en u. daarnaast is minister ali, die zoals u bekend nederland nog nimmer bezocht, nogelijk geïnteresseerd in de bezichtiging van grote industriële complexen te onzent.

uit verder gesprek meende ik op te kunnen maken dat nederlands aanbod van kredietfaciliteiten uiteraard welkom zou zijn, maar niet essentieel wordt geacht voor wetslagen bezoek.

verneem gaarne z.s.m. wat op bovenstaande, waarvan zegsman informele karakter benadrukte, ware te antwoorden.

schorer 71

~~CONFIDENTIEEL~~

DOSSIERKOPIE

REFERENTIE No: 25460	KOPIE No: 1
Dir./Afd.: <i>DAM JMO</i>	
Vtste	
Ag. No: <i>334627</i>	
Dossier: <i>6011 MZR</i>	

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN
 AFDELING VERBINDINGEN
 's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
 TEL. Nos: 465822; 814941-2531

**ONTVANGEN
 CODEBERICHT**

DATUM VAN ONTVANGST:

2 dec 81

BESTEMD VOOR:

min van b z

DATUM VAN AFZENDING:

2 dec 81

KOPIE:

gs m r t s
 dgpz ap ev
 dges dgis,--/sa
 plv.dgis
 plan amad
 ps aod adv.dgis
 anpo
 dvl,--/dp
 des
 dam,--/bur
 dkp

beb

AFKOMSTIG VAN:

b a g d a d

PARAAF/OPM.:

ter informatie aan : beb

~~CONFIDENTIEEL~~

onderwerp : bezoek minister hassan ali den haag

rnc 163: *610.301 Steak-Med.* 336 837

verkreeg tot op heden geen hoogte van plannen minister. zaak lijkt nog steeds hangende. blijf terzake attent. men zal ons inlichten zodra ministers voornemens vaste vorm hebben gekregen.

schorer 167

AFGESCHREVEN:

~~CONFIDENTIEEL~~

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar da: bericht per telefoon worden gesproken.
 4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

4. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbin- dingen worden vervaardigd.

geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).

Ambassadeur

601.1 Irak

cc. B.Z. C

No. 2945

Bagdad, 15 september 1981

Teruggekeerd op mijn post hecht ik eraan U en Uw collega's van het Ministerie van Landbouw en Visserij alsmede via U alle betrokkenen van met name de Rijkswaterstaat en de Rijkdiensten voor de Landinrichting en de IJsselmeerpolders nog eens hartelijk te danken voor de bijzonder interessante en voor mijn werk hier erg nuttige rondleidingen en uiteenzettingen tijdens het recente bezoek dat minister Abdul Wahab Abdullah aan Nederland bracht.

Niet alleen heb ik er, zoals gezegd, voor mijn werk van gef profiteerd, maar ook heb ik persoonlijk erg genoten van de schoonheid van deze werken en het landschap dat er mede door wordt bepaald, mogelijk mede omdat alles nog eens werd opgeluisterd door schitterend zomerweer.

In de Bagdad Observer werd helaas geen aandacht besteed aan het bezoek van de Iraakse bewindsmen, doch op 11 september verscheen er toch een kort berichtje op pagina 7 (zie bijlage), waaruit bleek dat dit evenement alhier niet onopgemerkt was gebleven. Ik neem aan dat men wacht met een en ander relief te geven totdat alles in kanten en krullen is.

Hogezals grote dank en hartelijke groeten.

✓
(Jonkheer D.M. Schorer)

Dr. Ir. W.H. Otto
Dir.-Generaal voor Landinrichting,
Grond- en Bosbeheer,
Ministerie van Landbouw en Visserij,
te 's-Gravenhage

Irrigation Minister

back from Holland

Mr Abdul Wahid, Minister of Irrigation and accompanying delegation returned to Baghdad Wednesday completing a two-day visit to Holland on invitation of the Dutch Government.

He stated that he discussed with Dutch officials bilateral cooperation in the exchange of irrigation fields of land, irrigation and research in irrigation.

11/10
Baghdad
Press
(7)

ONTVANGEN TELEXBERICHT

Kopie:

DOSSIERKOPIE

Dir. DAMM Visie

Ag. no. 220/152

Dossier 601, Irak

g

'81 AUG 17 12:34

12.28

31326b buza nl

31326b buza nl

2450 ambel ik

afkomstig van : amb te bagdad

bestemd voor : min van buza

dam/bur dkp s: lenv e.z.

verzoeken onderstaand bericht door seinen naar min l en v

cc buza

cc ecoza

m o s t i m m e d i a t e

quo

onderwerp: bezoek irakse minister van irrigatie aan nederland

mede t.a.v. dir.gen. w.m.otto.

ontving zojuist uit handen van minister voor irrigatie
abdoul wahab mahmoud abdullah, schrijven bestemd voor
u persoonlijk waarin hij bekendmaakt samenstelling irakse
delegatie steering committee geïntegreerde project irak en
tevens aangeeft data waarop hij gaarne, in gaande op uw
uitnodiging, nederland zou willen bezoeken voor periode van
een week, i.e. van 2 - 9 september.

minister abdoullah zei mij dat formele kennisgeving mij een
dezer dagen via min buza h.t.s. zou bereiken.

indien data u convenieren moge ik u verzoeken mij zulks - zo
mogelijk omgaand - berichten en tevens ambassadeur schorer,
momenteel met verlof in nederland te verwittigen. ambassadeur
schorer zou 2 september met toestel iraqi airways waarmee
minister abdoullah voornemens is naar nederland te vertrekken,
bagdadwaarts terugkeren.

eerdergenoemd schrijven van minister abdoullah bereikt u
per e.v. koerier, d.w.z. aankomst in nederland woensdag a.s.

unquo

brinks 134.528

bagdad 17 augustus 1981

AFGESCHREVEN

per teletext worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

uitsluitend door de afdeling vermindert worden vervaardigd.

geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).

KOPIE:
gs
m r t s
dgpz ap dpn
dges dgis
plv. dgis
plan amad adva
rj ps
adv. dgis
dam, -/bur

beb
l en v (drs.
groeneveld)

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN
AFDELING VERBINDINGEN
's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
TEL. Nos: 465622; 614941 - 2531

VERZONDEN CODEBERICHT

DATUM VAN VERZENDING:
18 januari 1979
AFKOMSTIG VAN:
min. van e.z.

~~confidentieel~~

REFERENTIE No: 719	KOPIE No:
Dir./Afd.: DAN/MD	
Visie	
Ag. No: 20521	
Dossier: 601.1 Irak	

MINUUT GEPARAFEERD DOOR:
qui/dw/hui

BESTEMD VOOR: b a g d a d
ter informatie per koerier aan; kairo
onderwerp: handelsmissie irak.

PARAAF/OPM.:

~~CONFIDENTIEEL~~

in verband met noodzakelijke aanwezigheid van 25-29
maart van minister van der stee in de eeg landbouwraad
wordt voorgesteld periode van bezoek missie te
verschuiven naar 1-5 april.
verneem gaarne of dit irakse gastheren convenieent

AFGESCHREVEN:

b.e.b. 3++

~~CONFIDENTIEEL~~

ONTVANGEN TELEXBERICHT

Kopie:

Dir. <i>AM/MUR</i>	Visie
Ag. no.	<i>204388</i>
Dossier	<i>601.1/Irak</i>

DOSSIERKOPIE

vadv dwh/nc s: beb

AFGESCHREVEN

eswaa

M.I.E. 678 OCT 15 17 25

afk van:ottawa
bestemd voor:min v bz
b e b

ond: bezoek irakse staatssecretaris aan fokker

i m m e d i a t e

rmt 92901

vernam van al ali dat hij boekte op vlucht kl 678, aankomst a'dam woensdag 18 okt as., om 7.25 uur.

wegens verplichtingen in bagdad zal het bezoek van de staatssecretaris niet langer dan 24 uur kunnen duren. klm te a'dam zou eveneens over zijn bezoek zijn ingelicht

jalink 92917
ottawa 16 okt 1978
em

KOPIE:

gs
m r t s
dgpz ap
dpn dc v vdo
dges dgis anpo
plan plv dgis
amad adv dgis
aod ps
die drw des
dam, -/bur
dio, -/afdn/ec

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

AFDELING VERBINDINGEN

's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
TEL. Nos: 465622; 614941 - 2531

ONTVANGEN
CODEBERICHT

DATUM VAN ONTVANGST:
26 juli 1980

BESTEMD VOOR:
min van bz

REFERENTIE No: 15369	KOPIE No: R
Dir./Afd.:	
Visie	
Ag. No: 216352	
Dossier: 912.1 Irak	

DATUM VAN AFZENDING:
26 juli 1980

AFKOMSTIG VAN: bagdad

PARAAF/OPM.:

onderwerp: nederland-irak

~~CONFIDENTIEEL~~

nauwelijks bekomen van tegenslag in februari dit jaar betrekkingen thans aan nieuwe belastingen onderworpen:

1. druk op nederland ambassade uit jeruzalem weg te trekken.,
2. nederlands ijveren tegen iraks voorzitterschap n p v-conferentie.,
3. door min van ecoza gevestigde indruk zijn komst naar irak voor baghdad fair en samenwerkingsovereenkomst afhankelijk van nieuwe uitnodiging aan u.

op spel staan, naast olievoorziening van shell, nederlandse export naar irak en nederlandse deelneming aan industriële, bouw, irrigatie en landbouwprojecten waarvoor aan irakse kant belangstelling. maw: politieke factoren dreigen nederlandse economische belangen en kansen te verstoren. hierbij dient bedacht nederland economisch irak meer nodig heeft dan omgekeerd.

die als ergste bedreiging punt 1., waarbij arabische en vooral irakse optreden tamelijk agressief: indien bij irak indruk blijft bestaan van niet ernstig nemen van arabische stap volgen hoogst waarschijnlijk maatregelen, allereerst op econ. gebied. hoewel zwichten voor dit soort druk moeilijk zal vallen vraag ik mij toch af of het niet verstandig zou zijn althans enigszins tegemoetkomende verklaring af te leggen verden gaand dan bekende, irak kennelijk niet overtuigende argumenten. zou bv enige actie in vooruitzicht kunnen stellen om israël van plannen tav oost jeruzalem af te houden.

Punt 2. minder onmiddelijk effect op bilaterale betrekkingen doch zal licht geraakte irakezen gunstig stemmen als nederland zich onderscheid van e e g partners waar bovendien tegen irak gericht streven, naar ik begrijp, kansloos. wijs op mijn 78 waaraan toe te voegen zojuist arabische ambassadeur bij olieminister geroepen om over zgn zionistische actie tegen iraks nucleaire programma worden ingelicht.

wb punt 3. heb ik getracht indruk weg te nemen doch gevolg geven aan uitnodiging door een van beide econ. bewindslieden zou mijn argumenten versterken.

voelde mij tot deze uiteenzetting verplicht daar ik gevaar van verslechtering betrekkingen zie dreigen met gevolgen voor nederlandse bedrijfsleven dat zich in toenemende mate voor irak is gaan interesseren.

1027

~~CONFIDENTIEEL~~ ritter 80

dingen worden vervaardigd.

geantwoord, verzels enz. vervaardigen voldaan (zie Richtlijnen).